

PARTNERSHIP WERPT VRUCHTEN AF



BAAAS OP EIGEN BUS



SINT-PIETERS-LEEUEW – “De grenzen van het fatsoen zijn bereikt. De politie wil een krachtig signaal geven en het rellenfestijn dat De Lijn al weken teistert, een halt toeroepen.” Zo opent aspirant-hoofdinspecteur Joris De Bruyn de briefing voor de gezamenlijke controleactie van donderdag 10 april 2008. Joris loopt stage bij de lokale politie van Sint-Pieters-Leeuw, die in 2002 af te rekenen kreeg met een aantal gevallen van agressie, steaming, bedreigingen, overlast en baldadigheden op het openbaar vervoer, meer bepaald op de lijn Brussel-Halle. Controleurs van De Lijn maakten ook melding van zwartrijders en reizigers die met hun vervoerbewijs fraudeerden. Dit alles leidde ertoe dat de controleurs sommige ‘moeilijke’ lijnen vermeden.

tie) streven naar een verhoogde veiligheid en welzijn op het openbaar vervoer. Dit geldt zowel voor het personeel van de vervoermaatschappij, de reizigers als de omwonenden.”

Concreet werden voor de controles op de bussen van De Lijn telkens drie personeelsleden van de afdeling eerstelijns ingezet. Enerzijds waren ze zichtbaar aanwezig ter ondersteuning ter plaatse en anderzijds voerden ze taken uit waarvoor ze bevoegd zijn. Voor de personeelsleden van de afdeling eerstelijns bood dit ondersteunend werk diversiteit in het takenpakket. Het ging om een lowbudgetproject waarbij beide partners respectievelijk controleurs en politiemensen ter beschikking stelden. Dit alles vond plaats in het reguliere takenpakket.

“Het project liep één jaar, van 1 februari 2003 tot 31 januari 2004”, gaat commissaris Van Den Bergh verder. “Maandelijks werd er één actie gepland en in september twee. Gelet op de positieve balans, onder andere de daling van de incidenten, ondertekenden beide partners op 12 mei 2004 een handhavingscharter waarbij de reeds bestaande engagementen werden vastgelegd. Vanaf februari 2004 werd

Het rellenfestijn bij De Lijn en andere vervoermaatschappijen viert hoogtij. We kijken nauwelijks op als de media over het zoveelste geval van agressie op trein, tram of bus berichten. Toch hebben zowel reizigers als chauffeurs recht op een aangename en veilige rit. Om dit recht te doen gelden, heeft de lokale politie van Sint-Pieters-Leeuw sinds 2002 een handhavingscharter uitgewerkt met De Lijn. Ook de Vlaams-Brabantse politieschool PIVO heeft nu zijn aandeel in dit partnership.

.....
 Tekst Saskia Van Puyvelde
 Fotografie Lavinia Wouters

Handhavingscharter

“In het najaar van 2002 groeide het overleg en de contacten tussen De Lijn en de politie”, vertelt commissaris Gino Van Den Bergh. Als afdelingshoofd interventie begeleidt hij Joris bij zijn stage. “Maar het eigenlijke idee voor dit project is ontstaan bij de afdeling eerstelijns. Dit bood de beste garantie dat het consequent wordt volgehouden. Het nauwe samenwerkingsverband dat tot stand kwam, resulteerde in een handhavingscharter waarin beide partijen (De Lijn en de poli-

beslist om de acties om de twee maand te laten plaatsvinden. In november 2004 kreeg het project een nieuwe dimensie, namelijk ‘Vooraan opstappen’. Het charter werd op 14 december 2005 opnieuw ondertekend, ditmaal met een nieuwe dimensie, namelijk ‘de repressieve controle voor misbruik van de busbaan’. Tevens kan vermeld worden dat dit handhavingscharter op laatstgenoemde datum eveneens ondertekend werd met de MIVB, dat één traject heeft over het grondgebied van Sint-Pieters-Leeuw.”

...



Politieschool als derde partner

Sinds 2007 is de Vlaams-Brabantse politieschool PIVO betrokken partij. "Uit de samenwerkingsakkoorden kwamen vier aspecten naar voor", vertelt hoofdinspecteur Karel Meert van het PIVO. Hij staat in voor de voortgezette opleidingen en de opleidingen aan derden (partnerships). "Het eerste punt is het verkeer; de buschauffeur moet het verkeersreglement kennen. Het tweede punt is de veiligheid van zowel chauffeur als reizigers. Daarom is de radiofonische communicatie zo belangrijk. De chauffeur moet zich aanmelden in Leuven, de stelplaats van De Lijn Vlaams-Brabant, maar ook aan het CIC van Leuven, het communicatie- en informatiecentrum van de politie. Zo kan de politie snel ter plaatse zijn bij incidenten."

"De politie beschouwt elk incident met De Lijn als prioritair en sowieso maken we dan een ploeg vrij", komt commissaris Van Den Bergh even tussen.

"Ten derde is er het aspect vorming", nog volgens hoofdinspecteur Meert. "We moeten via communicatie naar een integraal en geïntegreerd beleid komen. In het voorjaar van 2008 hebben we 47 controleurs van De Lijn opgeleid, na eerst hun controles te observeren en te analyseren. We leerden hen hoe ze conflicten kunnen vermijden en hoe ze gepast kunnen communiceren naar de reizigers toe. Momenteel ontwikkelt de school samen met De Lijn een cursus 'Omgaan met andere culturen' en in het najaar van 2008 staat er voor de politiemensen een cursus 'Tussenkomen op lijndiensten' op het programma. Het is belangrijk dat ook de politiemensen weten hoe ze op een gepaste wijze kunnen tussenkomen op de lijnbussen. Door een goede samenwerking tussen beide diensten, kunnen we van elkaar immers heel wat leren op



gebied van veiligheid. Het vierde aspect ten slotte is de samenwerking: een gerichte controle kan alleen maar succes boeken als de politie bijstand verleent."

Actie!

Dankzij het positieve partnerschap tussen beide partijen, gaat de samenwerking gewoon door. Er zitten dan ook heel wat mensen rond de tafel op 10 april: commissaris Van Den Bergh, aspirant-hoofdinspecteur De Bruyn, directeur Marc Dillen en hoofdinspecteur Karel Meert van het PIVO, vier politiemensen van de afdeling eerstelijns en verder heel wat controleurs van De Lijn. Onder hen bevindt zich Dirk Eylenbosch, die ons graag te woord staat: "Vandaag controleren we in de Galgstraat, in beide richtingen. Vooral op de achterbanken gebeuren er incidenten, vaak met schoolgaande jeugd. We leiden de bus af, stappen op verschillende plaatsen op en vragen duidelijk dat iedereen vervoerbewijs en iden-

titeitskaart klaarhoudt. Wie niet in orde is, wordt geïsoleerd en moet uitstappen. Ook een klasagenda bijvoorbeeld kan iemands identiteit bewijzen. Als er incidenten zijn, staat de politie klaar om de bus op te stappen. Bedoeling is dat we onze controle zo kort mogelijk houden en geen incidenten creëren."

Commissaris Van Den Bergh: "De gezamenlijke acties zijn altijd geïntegreerd in het geplande politiewerk; er wordt dus geen extra dienst voor opgericht. We halen de politiemensen uit hun kantoor en brengen ze dicht bij de bevolking om in dit geval de reizigers een aangename en veilige rit te geven en bijstand te verlenen als dat nodig blijkt."

Debriefing

Zoals na elke gezamenlijke actie, volgt de debriefing. Tussen ongeveer 15.45 en 17.15 uur hebben de controleurs van De Lijn 14 bussen doen halt houden en 197 reizigers gecontroleerd richting Halle, 352 richting Brussel. Ze hebben 15 overtredingen vastgesteld, die met overlastboetes worden bestraft. (Afhankelijk van het type inbreuk (I of II) kan de boete oplopen tot 500 euro!) Aan politiezijde was het kalm: de politiemensen ter plaatse hebben 5 identiteiten gecontroleerd, niemand stond geseind. "Opmerkelijk minder boetes dan anders", besluit controleur Dirk Eylenbosch van De Lijn. "Misschien moeten we eens naar een andere controleplaats uitkijken, waar de reizigers zich niet aan een controle verwachten."

En de toekomst? De samenwerking en dus de gezamenlijke acties gaan verder, één keer om de twee maand, of op vraag van De Lijn, natuurlijk. ■



'NIET ENKEL BRANDWEERPOLITIE'

Inspecteur Stijn Vandenaabeele is van bij de start van het project ingezet voor de controles. "In het begin waren er zeer veel overtreeders en vond de bevolking het raar dat de politie op de bus stapte. Nu zijn de mensen het gewoon en is het aantal overtredingen gedaald. Naar de bevolking toe is het nodig om deze projecten in te voeren. We zijn niet enkel een brandweerpolie die optreedt bij problemen, we moeten ook preventief te werk gaan. Deze acties laten ons toe om op een gewone manier contact te leggen met de bevolking, zonder dat er sprake is van een probleemsituatie en dat is nu net het leuke eraan."